

حدیث (۱) (امام علی علیه السلام):

خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ دَعَاكَ إِلَى صَدَقِ الْمَقَالِ بِصَدَقِ مَقَالِهِ وَ نَدَبَكَ إِلَى أَفْضَلِ الْعَمَالِ بِحَسَنِ أَعْمَالِهِ؛
بهترین برادرانت (دوستانت)، کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی دعوت کند و با اعمال نیک
خود، تو را به بهترین اعمال برانگیزد.
تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۴۱۷ ، ح ۹۵۳۵

حدیث (۲) (پیامبر صلی الله علیه و آله):

لله خَلِيلًا صَالِحًا؛

هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود.
نهج الفصاحه ص ۷۷۶ ، ح ۳۰۶۴

حدیث (۳) (لقمان حکیم رحمه الله):

يَا بُنَيَّ اتَّخِذْ أَلْفَ صَدِيقٍ وَ أَلْفَ قَلِيلٍ وَ لَا تَتَّخِذْ عَدُوًّا وَاحِدًا وَ أَلَوَاحِدُ كَثِيرٌ؛

فرزندم هزار دوست بگیر که هزار دوست هم کم است و یک دشمن مگیر که یک دشمن هم زیاد است.
امالی (صدوق) ص ۶۶۹ - بحار الأنوار ج ۱۳، ص ۴۱۴، ح ۴

حدیث (۴) (رسول اکرم صلی الله علیه و آله):

الْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ، وَ الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنَ جَلِيسِ السَّوِّءِ؛

هم نشین خوب، از تنهایی بهتر است و تنهایی از هم نشین بد بهتر است.
امالی (طوسی) ص ۵۳۵

حدیث (۵) (امام علی علیه السلام):

مَنْ لَمْ يُقَدِّمْ فِي اتِّخَاذِ الْإِخْوَانِ الْإِعْتِبَارَ دَفَعَهُ الْإِغْتِرَارُ إِلَى صُحْبَةِ الْفُجَّارِ؛

هر کس در انتخاب برادران (دوستان) امتحان را مقدم ندارد، فریب خوردگی او را به مصاحبت با بدکاران می
کشاند.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۴۱۶ ، ح ۹۴۹۵

حدیث (۶) (امام علی علیه السلام):

خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ دَعَاكَ إِلَى صِدْقِ الْمَقَالِ بِصِدْقِ مَقَالِهِ وَنَدَبَكَ إِلَى أَفْضَلِ الْعَمَالِ بِحُسْنِ أَعْمَالِهِ؛

بهترین برادرانت (دوستت)، کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی بخواند و با اعمال نیک خود، تو را به بهترین اعمال برانگیزد.

تصنیف غررالحکم و درر الکلم ص ۴۱۷، ح ۹۵۳۵

حدیث (۷) (امام صادق علیه السلام):

لَا يَنْبَغِي لِلْمَرْءِ الْمُسْلِمِ أَنْ يُوَاخِيَ الْفَاجِرَ وَلَا الْإِحْمَقَ وَلَا الْكَذَّابَ؛

سزاوار نیست که مسلمان با بدکار و احمق و دروغگو رفاقت کند.

کافی (ط-الاسلامیه) ج ۲، ص ۶۴۰

حدیث (۸) (رسول اکرم صلی الله علیه و آله):

ثَلَاثَةٌ تُخْلِصُ الْمَوَدَّةَ: إِهْدَاءُ الْعَيْبِ، وَحِفْظُ الْغَيْبِ، وَالْمَعُونَةُ فِي الشَّدَّةِ؛

سه چیز دوستی را یکرنگ می سازد: هدیه کردن عیب های یکدیگر، پاسداری در غیاب (و بدگویی نکردن) و یاری رساندن در سختی.

مجموعه ورام ج ۲، ص ۱۲۱

حدیث (۹) (امام علی علیه السلام):

الْصَّدِيقُ مَنْ كَانَ نَاهِيَا عَنِ الظُّلْمِ وَالْعُدُوَانِ مُعِينَا عَلَى الْبِرِّ وَالْحَسَانِ؛

دوست، کسی است که از ظلم و تجاوزگری باز دارد و بر انجام خوبی و نیکی یاری کند.

تصنیف غرر الحکم و درر الکلم ص ۴۱۵، ح ۹۴۷۷

حدیث (۱۰) (امام علی علیه السلام):

لِلْعَامَّةِ بِشْرَكَ وَمَحَبَّتَكَ وَلِعَدُوَّكَ عَدْلَكَ وَإِنْصَافَكَ

گشاده رویی و محبتت را برای عموم مردم و عدالت و انصافت را برای دشمنت بکار گیر.

خصال ص ۱۴۷، ح ۱۷۸

حدیث (۱۱) (امام علی علیه السلام):

حُسْنُ الْإِخْلَاقِ يُدْرُ الرِّزَاقَ وَ يُونِسَ الرِّفَاقَ؛

خوش اخلاقی روزی ها را زیاد می کند و میان دوستان انس و الفت پدید می آورد.
تصنیف غرر الحکم و درر الکلم ص ۲۵۵، ح ۵۳۸۲

حدیث (۱۲) (رسول اکرم صلی الله علیه و آله):

لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابُّوا وَ تَهَادَوْا وَ أَدَّوْا الْأَمَانَةَ

امّت من تا هنگامی که یکدیگر را دوست بدارند، به یکدیگر هدیه دهند و امانتداری کنند، در خیر و خوبی خواهند بود.

عیون اخبار الرضا ج ۲، ص ۲۹

حدیث (۱۳) (امام علی علیه السلام):

الْكَيْسُ صَدِيقُ الْحَقِّ وَ عَدُوُّ الْبَاطِلِ

انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل.

تصنیف غرر الحکم و درر الکلم ص ۶۸، ح ۹۴۵

حدیث (۱۴) (امام صادق علیه السلام):

مَنْ غَضِبَ عَلَيْكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ وَ لَمْ يَقُلْ فِيكَ سُوءَ فَاتَّخِذْهُ لِنَفْسِكَ خَلِيلًا

هر کس سه بار بر تو خشم گرفت ولی به تو بد نگفت، او را برای خود به دوستی انتخاب کن.

معدن الجواهر ص ۳۴

حدیث (۱۵) (امام علی علیه السلام):

إِذَا احْتَشَمَ الْمُؤْمِنُ أَخَاهُ فَقَدْ فَارَقَهُ

به خشم درآوردن و شرمنده ساختن دوست، مقدمه جدایی از اوست.

نهج البلاغه (صبحی صالح) ص ۵۵۹

حدیث (۱۶) امام علی علیه السلام:

أَعْجَزُ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ اكْتِسَابِ الْإِخْوَانِ وَ أَعْجَزُ مِنْهُ مَنْ ضَيَّعَ مَنْ ظَفَرَ بِهِ مِنْهُمْ

عاجز ترین مردم کسی است که از بدست آوردن دوست عاجز بماند و از او عاجزتر کسی است که دوستان بدست آورده را از دست بدهد.

نهج البلاغه (صبحی صالح) ص ۴۷۰

حدیث (۱۷) امام علی علیه السلام:

جَلِيسُ الْخَيْرِ نِعْمَةٌ، جَلِيسُ الشَّرِّ نَقْمَةٌ؛

همنشین خوب نعمت و همنشین بد، بلا و مصیبت است.

شرح آقا جمال خوانساری بر غرر الحکم و درر الکلم ج ۳، ص ۳۵۶، ح ۴۷۱۹ و ۴۷۲۰

حدیث (۱۸) امام علی علیه السلام:

قَارِنِ أَهْلَ الْخَيْرِ تَكُنْ مِنْهُمْ وَ بَايِنِ أَهْلَ الشَّرِّ تَبَيَّنْ عَنْهُمْ؛

با خوبان معاشرت کن تا از آنان باشی و از بدان دوری کن تا از آنان نباشی.

نهج البلاغه (صبحی صالح) نامه ۳۱، ص ۴۰۲

حدیث (۱۹) امام علی علیه السلام:

لَا تَصْفُو الْخِلَّةَ مَعَ غَيْرِ أَدِيبٍ؛

دوستی با شخص بی ادب ، صمیمانه نخواهد شد.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۴۳۴ ، ح ۹۹۱۲

حدیث (۲۰) امام صادق علیه السلام:

أَدَّبَنِي أَبِي بِثَلَاثٍ ... وَنَهَانِي عَنْ ثَلَاثٍ : قَالَ لِي : يَا بُنَيَّ مَنْ يَصْحَبَ صَاحِبَ السَّوِّ لَا يَسْلَمْ وَمَنْ لَا يُقَيِّدَ الْفَاضِلَ يُنْذَمَ ، وَمَنْ يَدْخُلَ مَدَاحِلَ السَّوِّ يُتَّهَمُ ... وَنَهَانِي أَنْ أَصَاحِبَ حَاسِدَ نِعْمَةٍ وَشَامِتًا بِمُصِيبَةٍ ، أَوْ حَامِلَ نَمِيمَةٍ ؛

پدرم مرا به سه چیز ادب آموخت و از سه چیز نهی ام فرمود . سه نکته ادب این بود که فرمود : فرزندم! هرکس با دوست بد بنشیند ، سالم نمی ماند و هر کس گفتارش را کنترل نکند ، پشیمان می شود ، و هر کس به جایگاه های بد وارد شود ، مورد بدگمانی قرار می گیرد (زیر سؤال می رود) و آن سه چیز که مرا از آن نهی فرمود: دوستی با کسی که چشم دیدن نعمت کسی را ندارد، و با کسی که از مصیبت دیگران شاد می شود و با سخن چین.

تحف العقول ص ۳۷۶

حدیث (۲۱) امام علی علیه السلام:

عَوِّدْ لِسَانَكَ لِيْنِ الْكَلَامِ وَ بَدِّلِ السَّلَامَ ، يَكْثُرُ مَحَبُّوكَ وَ يَقَلَّ مُبْغُضُوكَ؛

زبان خود را به نرمگویی و سلام کردن عادت ده، تا دوستانت زیاد و دشمنانت کم شوند.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۴۳۵ ح ۹۹۴۶

حدیث (۲۲) رسول اکرم صلی الله علیه و آله:

الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ.

آدمی بر آیین دوست خود است پس بنگرید با که دوستی می کنید.

امالی (طوسی) ص ۵۱۸ - بحارالانوار (ط-بیروت) ج ۷۱ ص ۱۹۲

حدیث (۲۳) امام جواد علیه السلام:

إِيَّاكَ وَ مَصَاحِبَةَ الشَّرِّ ، فَإِنَّهُ كَالسَّيْفِ الْمَسْلُوقِ يُحْسِنُ مَنْظَرَهُ وَ يَقْبِحُ آثَرَهُ؛

از همراهی و رفاقت با آدم شرور بپرهیز، زیرا که او مانند شمشیر برهنه است که ظاهرش نیکو و اثرش زشت است.

عوالم العلوم و المعارف (مستدرک حضرت زهرا تا امام جواد علیهم السلام) ج ۲۳ (امام جواد)، ص ۲۸۸

حدیث (۲۴) امام صادق علیه السلام:

لَا تُشَاوِرْ أَحْمَقَ وَ لَا تَسْتَعِنْ بِكَذَّابٍ وَ لَا تَتَّقِ بِمَوَدَّةِ مُلُوكٍ؛

با احمق مشورت نکن و از دروغگو یاری مجو و به دوستی زمامداران اعتماد مکن.

تحف العقول ص ۳۱۶

حدیث (۲۵) امام رضا علیه السلام:

صَدِيقُ كُلِّ امْرِئٍ عَقْلُهُ وَ عَدُوُّهُ جَهْلُهُ؛

دوست هر کسی عقل اوست و دشمن هر کس نادانی اوست.

کافی (ط-الاسلامیه) ج ۱، ص ۱۱

حدیث (۲۶) امام علی علیه السلام:

لَا يَكُونُ الصَّدِيقُ صَدِيقًا حَتَّى يَحْفَظَ أَخَاهُ فِي ثَلَاثٍ: فِي نَكْبَتِهِ وَ غَيْبَتِهِ وَ وَفَاتِهِ؛

دوست اگر در سه مورد دوستش را حمایت نکند دوست نیست: در شدت و گرفتاری او، در غیبت وی و پس از مرگش.

نهج البلاغه (صبحی صالح) ص ۴۹۴

حدیث (۲۷) امام محمد باقر علیه السلام:

اعْرِفِ الْمَوَدَّةَ فِي قَلْبِ أَخِيكَ بِمَا لَهُ فِي قَلْبِكَ؛

دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم.

تحف العقول ، ص ۲۹۵

حدیث (۲۸) پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله):

اخْتَبِرُوا النَّاسَ بِأَخْدَانِهِمْ فَإِنَّمَا يُخَادِنُ الرَّجُلُ مَنْ يُعْجِبُهُ نَحْوُهُ؛

مردم را به دوستانشان بیازمایید؛ زیرا آدمی با کسی که از رفتارش خوشش بیاید، دوستی می کند.

مجموعه ورام ج ۲، ص ۲۴۹

حدیث (۲۹) امام علی علیه السلام:

أَبْذُلْ لَصَدِيقِكَ كُلَّ الْمَوَدَّةِ وَلَا تَبْذُلْ لَهُ كُلَّ الطَّمَانِينَةِ.

هر چه محبت داری نثار دوست کن اما هر چه اطمینان داری به پای او مریز.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۴۲۱ ، ح ۹۶۶۵ - بحارالانوار (ط-بیروت) ج ۷۱ ، ص ۱۶۵

حدیث (۳۰) امام علی علیه السلام:

فِي الضِّيقِ يَتَبَيَّنُ حُسْنُ مُوَاسَاةِ الرَّفِيقِ

خوب یاری رساندن به دوست، در تنگنا آشکار می شود.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص ۴۲۴ ، ح ۹۷۳۲

حدیث (۳۱) امام عسکری سلام الله علیه:

خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ نَسِيَ ذَنْبَكَ، وَ ذَكَرَ إِحْسَانَكَ إِلَيْهِ.

بهترین برادر تو آن کسی است که گناه و خطای تو را به خود، فراموش کند.

اعلام الدین فی صفات المومنین ص ۳۱۳

حدیث (۳۲) امام سجاد سلام الله علیه:

نَظَرُ الْمُؤْمِنِ فِي وَجْهِ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ لِلْمَوَدَّةِ وَالْمَحَبَّةِ لَهُ عِبَادَةٌ.

نگاه مؤمن به چهره برادر مؤمن خود از روی دوستی و محبت به او، عبادت است.

تحف العقول ص ۲۸۲

حدیث (۳۳) امام حسین علیه السلام:

مَنْ أَحَبَّكَ نَهَاكَ وَ مَنْ أَبْغَضَكَ أَغْرَاكَ.

کسی که تو را دوست دارد، از تو انتقاد می کند و کسی که با تو دشمنی دارد، از تو تعریف و تمجید می کند.